

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) se v roce 2022 zvýšil o 2,4 %¹. K tomu přispěly zejména kapitálové výdaje a zahraniční poptávka. Naopak domácí spotřeba loni klesala. Během roku 2022 růst oslaboval a ve 4. čtvrtletí se HDP meziročně zvýšil o 0,2 %. Ve druhé polovině roku meziroční ekonomický růst podporovala zejména zahraniční poptávka. Naopak se zmínil pozitivní vliv kapitálových výdajů a prohluboval se pokles domácí spotřeby. Oproti 3. čtvrtletí HDP klesl o 0,4 % a šlo o druhý mezičtvrtletní pokles v řadě. Zahraniční poptávka v pozitivním směru působila také na mezičtvrtletní dynamiku HDP, ale spotřeba i kapitálové výdaje klesaly. V EU se hrubý domácí produkt ve 4. čtvrtletí celkově meziročně zvýšil o 1,7 % a mezičtvrtletně klesl o 0,1 %. Česko tak v závěru roku patřilo k zemím s podprůměrnou dynamikou HDP.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) v roce 2022 vzrostla o 2,5 %. K růstu přispívaly hlavně služby, zatímco v průmyslu přetrvávaly různé problémy – přerušení dodávek součástí nebo růst cen energií a surovin. Nejvíce se pod vlivem slabé srovnávací základny HPH zvýšila v ostatních činnostech. Dařilo se také informačním a komunikačním činnostem a profesním, vědeckým, technickým a administrativním činnostem. Pod vlivem příznivých výsledků ve výrobě motorových vozidel a přidružených oborech solidně rostla HPH ve zpracovatelském průmyslu, průmysl jako celek ale rostl mírněji. Pokles HPH se loni odehrál jen v zemědělství, lesnictví a rybnářství. Ve 4. čtvrtletí HPH meziročně vzrostla o 1,0 % a mezičtvrtletně se zvýšila o 0,3 %. V závěru roku meziročně nejvíce rostla HPH ve zpracovatelském průmyslu. Naopak klesla ve významném uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství.
- Vývoz zboží a služeb i dovoz se loni reálně meziročně zvýšily shodně o 5,7 %². Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách poprvé od roku 2003 spadla do deficitu 8,3 mld. korun. Ve 4. čtvrtletí se export zboží a služeb reálně meziročně zvýšil o 9,7 %. Dovoz se meziročně zvýšil o 7,6 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami se ve 4. čtvrtletí meziročně zhoršila o 4,9 mld. korun, zůstala ale přebytková (11,1 mld.). Na zhoršení bilance obchodu se zbožím loni nejvíce působil obchod s ropou a zemním plynem i dalším dováženým zbožím a surovinami, u kterých došlo k výraznému růstu cen. Cenové vlivy stály i za zlepšením bilance obchodu s elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem a pozitivně přispělo také oživení vývozu motorových vozidel.
- Celková cenová hladina se loni (podle deflátoru HDP) zvýšila o 8,4 %. V průběhu roku meziroční růst cenové hladiny posiloval až na 10,7 % ve 4. čtvrtletí. Mezičtvrtletně se cenová hladina snížila o 0,5 %. Spotřebitelské ceny se loni zvýšily o 15,1 %. Ve 4. čtvrtletí se jejich meziroční růst zmínil na 15,7 %. Růst cen byl loni plošný a v 7 ze 12 oddílů spotřebního koše byl dvouciferný. Největší vliv na růst cen měla loni trojice váhově nejvýznamnějších oddílů spotřebního koše, tedy bydlení a energie, potraviny a nealkoholické nápoje a doprava. U potravin růst ve druhé polovině roku zrychlil, v případě bydlení a energií a dopravy naopak dynamika zvolňovala.
- Měnověpolitické úrokové sazby se loni v 1. pololetí zvyšovaly a od června do konce roku setrvaly na stálé úrovni. Během roku rostly klientské sazby na termínovaných vkladech a zdražilo úvěrové financování pro domácnosti i podniky. Zřetelný byl přeliv prostředků z běžných účtů na termínované vklady.
- Celková zaměstnanost³ loni vzrostla o 1,7 %. Ve 4. čtvrtletí se meziročně zvýšila o 1,3 %, mezičtvrtletně ale klesla podruhé v řadě, a to o 0,4 %. Obecná míra nezaměstnanosti od počátku roku stagnovala a v prosinci dosahovala u mužů 1,8 % a u žen 2,5 %. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda loni dosáhla 40 353 korun. Nominálně se zvýšila o 6,5 %, vzhledem k silnému růstu spotřebitelských cen se ale reálně propadla o 7,5 %. Ve 4. čtvrtletí se průměrná mzda meziročně zvýšila o 7,9 % na 43 412 korun. Mezičtvrtletně byla vyšší o 2,1 %.
- Hospodaření státního rozpočtu (SR) loni skončilo v deficitu 360,4 mld. korun. K meziročnímu snížení celkového schodku přispělo hlavně příznivější hospodaření SR v 1. čtvrtletí. Dopady války na Ukrajině, tedy akcelerace růstu cen energií i paliv a náklady spojené s uprchlickou vlnou se zpočátku negativně projevíly spíše na výdajové straně rozpočtu. V závěru roku byl ale stále více patrný i jejich negativní dopad na rozpočtové příjmy, a to především v oblasti nepřímých daní.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2021		2022			celý rok	
		4q	1q	2q	3q	4q	2021	2022
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	3,5	4,7	3,5	1,5	0,2	3,5	2,4
	q/q, v %	0,8	0,6	0,3	-0,3	-0,4	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	5,1	5,7	4,4	2,6	1,7	5,4	3,5
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	5,4	5,9	0,5	-4,1	-5,4	3,2	-0,4
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	4,1	7,0	6,0	7,2	4,6	0,8	6,2
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	-3,9	0,4	1,7	11,1	9,7	6,8	5,7
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	6,0	5,3	2,2	7,6	7,6	13,2	5,7
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	16,0	1,2	-23,0	2,4	11,1	179,3	-8,3
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	3,3	4,4	6,3	-2,6	-3,3	3,3	-3,3
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	-1,9	0,3	0,8	6,1	3,2	6,6	2,5
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	5,0	11,3	4,0	-0,8	-0,1	2,4	2,6
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	12,7	14,1	12,3	7,2	1,6	7,5	8,5
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	6,2	6,5	-3,0	-7,5	-9,2	4,4	-3,8
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	6,1	11,2	15,8	17,6	15,7	3,8	15,1
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	5,0	10,2	15,0	17,4	16,5	3,3	14,8
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	4,9	6,5	8,8	10,3	11,0	2,9	9,2
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	15,7	23,9	39,0	37,0	28,0	6,3	31,8
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	12,8	21,8	27,7	25,9	21,8	7,2	24,3
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	1,8	4,2	5,8	6,5	6,7	1,3	5,8
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	97,9	96,4	95,9	94,3	98,2	99,7	96,2
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	1,7	1,5	2,3	1,8	1,3	0,4	1,7
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,8	2,4
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	6,5	6,2	6,1	6,1	6,1	7,0	6,1
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	2,9	7,3	4,4	6,2	7,9	4,8	6,5
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	-3,0	-3,5	-9,8	-9,7	-6,7	1,0	-7,5
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	0,75	3,75	4,50	7,00	7,00	0,25	3,75
Směnný kurz CZK / EUR		25,4	24,7	24,6	24,6	24,4	25,6	24,6
Směnný kurz CZK / USD		22,2	22,0	23,2	24,4	23,9	21,7	23,4
Státní rozpočet⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-93	-59	-124	-88	-90	-420	-360
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	2466	2594	2708	2890	2895	2466	2895

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů, ve fyzických osobách⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15–74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladního plnění